

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.
Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdi-Vásárhely, 1902. április 6.

Vasárnap.

XXI évfolyam 28. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 korona. Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények. Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:

4 haráb s petisórért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos- és árverési hirdetmények külön díjtétel szerint.
Nyilttér sora 30 fillér.
A hirdetmények s nyiltterek díja előréz fizetendő.

Jelölés előtt.

Tíz nap múlva ismét képviselőt választ Kézdivásárhelynek, ennek a tősgyökeres székely városnak polgársága.

S míg máskor jóval korábban, hetekkel előbb folyt a korteskedés az egyes pártokban jelöltjeik mellett, most valóságos szélesend uralkodik e tekintetben. Az egész választási mozgalom egy-két csoport diskussziójára apadt le. Szinte megmagyarázhatatlan e jelenség oka.

Pedig, ha komolyan meggondoljuk, fellelhetjük a hallgatás, a teljes tájékozatlanság, a bizonytalanság okát a városunk mandátumára eddig forgalomba hozott és jött képviselőjelöltek nagy számában.

Annyi a jelölt, hogy bőven lehet válogatni belőlük.

De épen a sok közül a legméltóbbnak, legalkalmasabbnak, a legérdemesebbnek a kiválasztása a legnehezebb.

S pedig, ha komolyan, székely szempontból fogjuk föl a jelölés dolgát a városunk érdekét: lehetetlen azonnal meg nem találni azt a 2—3 személyt, kik közül valóban választanunk kellene.

Nekünk, igen fontos dolog, szinte életkérdés, hogy minket, székelyeket olyan egyén képviseljen, kiknek már származása is kezeség legyen érdekeink hü védelmére.

Nekünk született székely ember kell. Olyan székely ember, ki közülünk való hus és vér.

Olyan székely ember, ki ismeri bajainkat, nyomorúságainkat, ki fel tudja tární a parlamentben a székelység küzdelmét a multban, a jelenben s szavának egész súlyával fel tudja hívni a kormány s az összes intéző körök figyelmét a székelység jövőjére, helyzetére.

Nekünk olyan intelligens székely ember kell képviselőül, ki nem tekinti színekurának a képviselőiséget, hanem egész lélekkel dolgozik, részt kér a munkából, mint volt képviselőnk is, ott, a hol a legjobban értékesítheti istenadta tehetségeit; természetesen első sorban a székelység s benne a mi kis városunk fejlődése, erősödése érdekében téve meg mindent.

Ilyen jelöltet nem egyet, de hármát-négyet is találhatunk a szóba hozott férfiak között. Épen azért — ha egyelőre nehéznek látszik is, mégis könnyű a választás, természetesen, ha a székely szempont s városunk érdeke az irányadó s nem — az önző magánérdek.

S más szempont, mint a székely szempont a szabadelvűséggel összekapcsolva, aligha lehet irányadó. Ennek megtartását kívánja a régi székely becsület. Vajha ne

feledkezne meg városunk polgársága e szemponttól most, midőn képviselőjét kijelölni s megválasztani készül.

Választási mozgalmak. Kézdivásárhelyen képviselő választás előtt 11 nappal a jelenlegihez hasonló csendesség rég nem volt. A jelöltekre nézve megállapodás még egyik párton sem történt. Csoportosulások, találgatások: ennyi az egész mozgalom. Csúpán a szabadelvű részről lehet sejteni annyit, hogy Kovács Albert és Baró Szentkereszty Béla személye körül kezdenek a pártok tömörülni. Egyedi Arthur-ról is esik szó. Hogy azonban kinek személyében lesz megállapodás: e perczten még nem tudható.

Szóll Kálmán Bécsben. Szóll Kálmán miniszterelnök április 3-án érkezett Kőberrel a közös gazdasági kérdések ügyében. A tárgyalások csak a jövő héten fognak befejeztetni.

Budapesten a két miniszterelnök megegyezett, hogy a kvótaküldöttségek április végén kiküldessenek.

Minisztertanács. Április 3-án délután a Burgban Ő felsége elnöklésével közös miniszteri tanácskozás volt, melyen Szóll Kálmán, Körber, Goluchowsky, Kállay, Krieghammer, Lukács és Böhm-Bawerk miniszterek és Spaun báró ellentengernagy vettek részt, a tanácskozás tárgya a delegációk elé terjesztendő javaslatok végleges szövegezés volt.

A delegációk. A delegációkat május hatodikára összehívják Budapestre.

A képviselőházból.

A képviselőház április 3-iki ülésén az elnök bemutatta Horánszky Nándor kereskedelemügyi miniszter mandátumát.

Horánszkyt tudvalevőleg sepsiben közelebbről újbol egyhangulag választották meg.

Az összeférhetlenségi bizottság jelenti, hogy Szalay Lászlóra nézve nem forog fenn összeférhetlenség.

Következett a napirend tárgyalása.

A kereskedelmi budget részletes tárgyalásánál Szalay László felszólalására az Horánszky Nándor kereskedelemügyi miniszter válasza után Kossuth Ferencz panaszkodott a kereskedelem és iparfejlesztésre szánt csekély előirányzat miatt.

Erős ipar lehetetlen Ausztria nyomasztó versenye miatt, miért is önálló vámterületet követel.

Perényi Zsigmond báró fejtegeti a háziipar fejlesztésének eszközeit.

Szeméret veti a magyar kereskedőknek köznyösségeiket, a magyar ipar érdekei iránt.

Csernoch János nagyobb gondosságot kér gyár-alapításokra. Az engedélyezendő állami szubvenziók körül.

KÜLFÖLD.

Béke-konferencia.

Brüsszelből jelentik, hogy a bur delegátusok között komoly differenciák merültek fel. Vessel, Fischer és Wolmarans az ellenségeskedés megszüntetését ajánlják; Krüger meg Lejds azonban hajthatatlanul a függetlenség követeléséhez ragaszkodnak.

Kuyper és a burok.

Londonból táviratozzák, hogy Kuyper németalföldi miniszterelnök kijelentette, hogy a burokat lehetetlen guerrillaháborúban legyőzni.

A székelyföldi arányosítások ügyéhez.

Körös község arányosítási ügyében a kir. Curia nagy jelentőségű, általános érdekű elvi határozatot hozott. A Kézdivásárhelyi „Székely Társaság” e fontos döntvényt a többi Székely Társaságokkal a következő köriratban közölte:

„Midőn a székelyföld különböző részeiből egy mástól egészen függetlenül kiindult a székelység megmentésére irányuló tevékenység, aggódva kérdők magunkban vajjon ama fájó sebekre van-e gyógyír Gileádban?”

És ime! az Ur nem hagyott magunkra, elküldte az ő mentő angyalait segítségünkre. A mi jaj kiáltásunkra: „pusztul a székely” ifelhangzott a hatalmas visszhang a királyhágon innen és tulról: „a székelységet — Magyarország fellegvárának: Erdélynek eme védbástyáját meg kell menteni!”

A leghatalmasabb testületek vetélkednek a fellet, ki legyen első a mentési akcióban? Az államkormányzat a leghathatósabb támogatását biztosítja ezen akció számára.

A törvényhozás közgazdasági bajaink orvoslását programmjába vette s a birtokrendezési törvényeket birtokviszonyainknak megfelelő módon kívánja átrevidealni. A judikatura feladatának magaslátára helyezkedve a meglevő törvények keretén belül is igyekezik segíteni a székelység bajain.

Belátták végre, hogy különösen az arányosítási törvények megalkotásánál a székelység multjára, jogfejlődésére figyelemmel nem voltak. Idáig ezen törvényeket szószerint magyarázták. Most már a törvény szelleme szerint aként magyarázzák, a mint magának a törvénynek szószerint is hangzani kellene és kellett volna.

Hogy egyebet ne említsünk, a közhelyek folyton megújuló (közkelettségen való) arányosításának kezdik utját vágni.

Legújabbban a 10—1092 urb. legfelsőbb bírósági ítéletben nem kisebb elv van lefektetve, mint az, hogy a közvagyon nem Csáki szalmája, hanem az a rendeltetése, hogy a székelység fennállását biztosítsa.

A Kézdivásárhelyi törvényszékhez érkezett ezen nevezetes ítélet alkalmából indítva érezzük magunkat, kedves Testvérek, hogy ezt veletek közölni siessünk.

Esemény számba menő nagyfontosságú döntvény ez Testvérek, mely hivatva van sok község székelységét megmenteni a biztos elzúllástól, a kivándorlástól!

Mi ezen jelenségekben a hajnal pirkadását látjuk. S ha már a kezdet kezdetén ilyen sikerekre mutathatunk rá, ebből erőt meríthetünk ezután küzdelmeinkhez, hogy fokozott munkával s kettőzött szorgalommal igyekezzünk előre törni a megkezdett uton.

Azonban az eddigi eredmények dicsőségét mi nem tulajdonítjuk magunknak, mert jól tudjuk, hogy az csak a megizmosodott közvélemény behatásának eredménye lehetett, bár ezen közvélemény kialakához mi is hozzájárultunk az által, hogy a helyzetet a maga meztelenségében feltárni igyekeztünk.

Mi szerény kis „Székely-Társaságok” nem pályázunk a babérokra, melyek a küzdők homlokát majd ékesítni fogják, mi megelégszünk a tudattal, hogy fajunk megmentéséhez csekély erőnkhez mérten, egy parányival mi is hozzájárultunk csendes zajtalan munkánkkal.

A mi feladatunk egyelőre: a társadalom serkentése, hogy erejének tudatára ébredjen s az erők tömörülése által nagy feladatok teljesítésére képes legyen. Azután következik a nagy és nehéz feladatok egész tömege, melyekhez képest a mielőnk bizonyára csekélynek fog bizonyulni. De ne csüggedjünk. Velünk vannak az Ur mentő angyalai és győzni fogunk, győznünk kell!

Jelszavunk legyen: egyetértés, kitartás!

Kézdi-Vásárhelyt, 1902. Április 1-én.

A kézdivásárhelyi Székely-Társaság nevében:

Intze István,
elnök.

Kádár Béla,
II. titkár.

A kir. Curia ítélete a következő:

„Ő Felső a Király nevében!

A magyar királyi Curia Közösközségbeli közhasználati ingatlanok arányosítása iránt a k-vásárhelyi kir. törvényszék előtt folyamatba tett ugyanott az 1901. évi július hó 24-én, 3929. sz. alatt kelt ítélettel elintézt és Ferenczi Mózes és tsa közbirtokosok felebbezésére a marosvásárhelyi kir. ítélőtábla által 1901. évi november hó 25-én 2482. sz. alatt kelt ítélettel megvizsgált urbéri ügyet Ferenczi Mózes és társai felebbezősége folytán 1902. évi febr. hó 25-ikén tartott nyilvános ülésében vizsgálat alá vevén, következő

ítéletet hozott:

Mindkét alsóbírószak ítélete megváltoztatatik az osztó-kules megállapítását tárgyzó ama részben, mely szerint a körösi 374. sz. tjkönyvben 3316, 3317/a, 3317/b és 3317/c hrsz. alatt felvett erdő részletek az egyéni részesedési aránynak az 1871. LV. t.-cz. 4. §-ában foglalt kules alapján leendő meghatározásánál számításba vétetni rendeltetik, és azon erdőrészeket a számításnál kihagyandóknak nyilvánítottak.

Indokolás.

Az elrendelésnéző kiáltás mellézetten jelen arányosítási ügyben az összes érdekeltek hozzá járulásával állapítottatván meg az 1871. LV. t.-cz. 4. §-ban meghatározott osztó-kules, ezzel a megengedhetőség ügye teljes elintézt. Nyert, minél fogva annak a felvett kérdésnek megoldása, hogy a körösi 374. sz. tjkönyvben felvett erdő részletek az egyéni részesedési aránynak a megállapított kules alapján eszközleendő meghatározásánál számításba vétessenek vagy kihagyassanak-e? mint a be vagy be nem számítás kérdésének amugy is csak részlege, nem ezuttal volt volna elintézendő, hanem a további eljárásra illetőleg az ügy érdemére hagyandó azért is, mert az alkalmazandó kules természeténél fogva merülhetnek fel még hasonló vitás kérdések, melyek az alapul szolgáló birtokok a további eljárás leendő felvétele részletezése, és megállapítása alkalmával lesznek elintézendők a birtokrendezési törvények és ezekkel kapcsolatos urbéri utasítás értelmében egységesen, mindazonáltal tekintve azt, hogy ama erdőrészeket

be vagy be nem számításának kérdése ezuttal teljesen és megvitatta és felderítve lett a felemlített körülmény nem akadályozhatta azt, hogy az a kérdés e helyütt és ezuttal érdemileg elbíráltassék, de viszont ez sem fogja útját állani annak, hogy a mennyiben hasonló vitás kérdések a további eljárás folyamán merülneek fel, ezek ott, illetőleg az ügy érdeme rendén szintén elintéztessenek.

Ezeknek előre bocsátása után és azoknak értelmében vétetvén vizsgálat alá a vita tárgya, e tekintetben mindkét alsóbírószak ítéletének megváltoztatásával kimondani kellett, hogy a körösi 374. sz. tjkönyvben 3316. és 3317/a, b, c. hrsz. számú erdő részletek az egyéni részesedési aránynak kiszámításánál kihagyandók a következő okokból:

Az a, c. 3. r. 29. sz. szerint ama közhasználati ingatlanok, melyek bizonyos helység tulajdonosai között soha felosztva nem voltak, a helységbeli belső régi telkek járultságának tekintetűek, a mennyiben az a törvény abban a mértékben rendeli részletetni a közösből a birtokosokat, a mely mértékben birtokolják az azon helyiségbeli belső régi telkeket, miből következik, hogy valameddig a közös dolog osztatlanul használtatik, annak használata ugyancsak a régi belső telkek arányában illetve ezek tulajdonosát; hasonló értelemben rendelkezvén az idézett törvényt más tekintetben módosító 1846/7. XV. t.-cz. és kétségtelen, hogy régebbi hazai törvényeink szerint az egyes közösbeli közhasználati ingatlanok használatára és azokból osztály útján való részletetésre csak az ugyanazon közösbeli régi telkek tulajdonosai tekintethetnek és tekintethetnek jogosultaknak. Az 1871. LV. t.-cz. elterő, módosító rendelkezést tartalmaz a kulesra nézve, de nem a jogultságot illetően, a mint ez világosan kitűnik eme t.-cz. 3. §. rendelkezéséből, mely szerint az egyes községi tagjainak illetménye az általuk eddig kizáró joggal békésen használt közös birtokból a következő elvek szerint állapittatik meg stb. tehát az illetmény a közösből a községi tagjait és pedig azokat illetvén, kik azt eddig is kizáró joggal használták, nem tarthatnak igényt a részletetésre az újabb törvény szerint sem azok, kik ama jogosultsággal eddig sem birtak. Más értelmet ugyanezen t.-cz. 4. §. rendelkezésének sem tulajdoníthatni, a mennyiben eme §-ban jelölt „mindegyik” alatt nem érthető más, mint az A. C. 3. K. 29. cz. és az 1846/7. XXI. t.-cz. rendelkezésével egybevetve kétségtelen, hogy az 1871. LV. t.-cz. 4. §-ban felállított kules alapján is részletetésre csak az illető községi belső régi telkeiknek és az ezekhez tartozó és tartozott külső birtokoknak a használatra nézve eddig is jogosult tulajdonosai tarthatnak igényt, vagy is az egyén részesedésének eme kules alapján való meghatározásánál csak a közösbeli belső telkek és ezekhez tartozó vagy tartozott külső birtokok vétethetnek számításba és nem oly külső birtokok is, melyek más közösbeli egyének kezén vannak és azok az arányosítás alatt álló közösbeli

belső birtokokhoz nem tartoznak, ezekhez soha sem tartoztak, de maguk ezek a külbirtokosok az arányosítás tárgyát képező közhelyeket sem használták soha, a mint hogy joggal nem is használhatták a mennyiben ily használatra jogosító birtoknak nem tekinthető, a meg nem állapítható módon a községi határának keretébe foglalt, de a községi tagjainak belső és külső birtokától elkülönítetten önállóan kezelt ama pusztai külső birtok, melyre az arányosítás alatt álló községi rendelkezése ki nem terjedt és viszont, melynek tulajdonosai a községi többi határának kezelésére be nem folytak, a milyen a körösi 374. sz. tjkönyvben felvett erdőterület is, mely után annak tulajdonosai az arányosítás alatt álló közösbeli közösből ép oly kevéssé igényelhetnek részletetést, mint ama többi községi közbirtokosok sem, melyek nevezetesen a kézdivásárhelyi kir. törvényszék területén hasonló módon elkülönített önálló belső részleg nélküli pusztai erdő- és legelő területeket bírnak más községi határára ez utóbbiaknak arányosítás alatt álló közhelyeiből.

Budapest, 1902. évi febr. 25-én.

Szabó Miklós s. k.,

Gyárfás s. k.,

A „Vigadó-estély.”

Kézdivásárhely, 1902. ápril. 2.

Kézdivásárhely tudvaleg régen érzi a hiányát egy olyan helyiségnek, mely táncszívalmak, színi előadások tartására közegészségi, kényelmi, tűzbiztonsági stb. szempontból teljesen megfelelő volna.

E hiányon — elismerés a város tanácsának s képviselőtestületének — nemsokára s gitve lesz, a a mennyiben köztudomás szerint ápril 25-én hozzáfognak a jelenlegi Cserey-főle (Jancsó Dénesné által haszonbérbe birt) vendéglő helyiség lebontásához s nyomban rá egy, a modern kor igényeihez alkalmazott új Vigadó (kávéház, vendéglő, színházi helyiség) építéséhez. Ez az új Vigadó természetesen tetemes költségbe kerül Kézdivásárhely városának s igen helyesen, városunk intelligens közönségében élénk társadalmi mozgalom indult meg, hogy estélyek, színi előadások rendezésével egy olyan összeget teremtsenek elő, melylyel a Vigadó nagytérmeinek belső berendezési költségei jórésztben fedezhetők legyenek.

A mozgalom élén ifj. Tóth Istvánné sz. Szabó Róza, ez a minden szép, nemes, jó s humanus dolgozó egész szívvel lelkesedő, áldozatra kész urnő áll. Az ő kezdeményezésére intelligens urhölgyek és urak szövetkeztek, hogy egyelőre egy műsoros tánc-estélyt és két színi előadást rendeznek. A lelkiséget tett és siker követte már az első estélyen, melyet húsvét harmadnapján, ápril 1-én a tanácsház dísztermében rendeztek. Nem lehetünk személyesen jelen ugyan a szép sikerű estélyen, de — s ez is élénk jele a mulatságok iránti nagyfokú érdeklődésnek — éppen három tudósítást kaptunk lapunk je-

TÁRCZA.

Édes otthon. *)

A kis ing is meleg, hogyha
Édes anyám keze fonta,
És hideg a szőrtakaró,
Ha más keze közül való.

Anyámnál a fürdő házában
Gőz nélkül is jó meleg van,
De fagyos a más fürdője.
Hogyha forró is a gőze.

Otthon minden falat kenyér
Édes habár nem is fehér,
De keserű másutt, bárha
Írós vaját kennek rája.

A vessző se csip, ha vele
Megver apám, anyám keze,
Üssenek bár egész napon,
Jót akarnak vele tudom.

*) Mutató, „A finn népköltés gyöngyei”-ből. Fordította Bán Aladár. Szerk.

De ha más ver, kétszer érzem,
Tüskés a bot, hull a vérem.
Üssenek csak egyszer is rám,
Érjenek egy kicsit hozzám.

Drága az a kis ház nékem,
Nem hagynám el semmiért sem!
Bárha kicsiny és szegényes,
Megpihenni benne édes,
Tündéri szép ott az álom,
Azon a kis szalmaágyon...

Háromszék Vármegye Nemes Családjai.

Az újabb időkben fölleandult magyar családtörténeti irodalomnak egy igen érdekes új terméke jelent meg a napokban a fenti cím alatt. A rendkívül diszesen és izléssel kiállított terjedelmes vaskos kötet a Székelyföld egyik legterjedelmesebb vármegyéjének: Háromszéknek mutatja be régi családait, ismertetvén azoknak eredetét, változatos történetét s a kiemelkedőbb családtagoknak élete folyását és nevezetesebb közszereplését is. Ha elgondoljuk, hogy régi törvényeink értelmében minden székely ember nemes volt úgy elképzelhetjük, hogy a teljesen szé-

kely Háromszéken mily óriási anyagot talált és kellett összegyűjtenie a genealogusnak. S e rendkívül nehéz és nagy feladatot Pálmay József, a mű szerzője, a mennyire csak a mai körülmények s a még el nem pusztult adatok engedték — elég dicséretesen meg is oldotta. Régi genealogiai munkáinkban a háromszéki családoknak csak alig 5-6 százaléka van fölveve, t. i. leginkább a főúri családok s azok s többnyire csak hiányosan és röviden vannak tárgyalva. Pedig a magyar nemzet, de különösen a székelység speciális, érdekes történetében igen gyakran a kisebbvagyoni családok is nevezetesen szerepet játszottak. Pálmay munkája a lehetőségig felüli Háromszék összes székely családjait a főranguktól kezdve a köznemesség legalsó rétegéig s a Háromszékre beszámrazott magyar, vagy idegen eredetű családokig. Összesen: 980 családot tárgyal s hol bő adatot talált, ott részletesebben, hol pedig adatok nem jutottak kezéhez, ott röviden megemlékezve sorolja föl a századokon át mai napig élt háromszéki familiákat. Az összegyűjtött anyag oly nagy és egyes részleteiben: úgy család történeti, mint nemzeti történeti vonatkozásaiban oly becses, hogy még szakembereket is kellemesen fog meglepni. Egy eddig egészen ismeretlen kincseshányát, a székely nemzeti történet adatainak egy új gazdag forrását nyitotta meg e mű szerkesztője, melyet a

lenn volt munkatársaitól. E tudósítások mindenike megérdemelné, hogy külön-külön közöljük. De számolnunk kellett a rendelkezésünk alatti tér csekélységével, a három tudósítás lényegét munkatársaink szíves beleegyezésével összevontuk s itt adjuk a következőkben.

Az estély csak 9 órakor kezdődött, pedig a meghívókban 8 órára volt jelezve a kezdet. Egyik tudósítónk ezért „megrovási kaland”-ba teszi a mélyen tisztelt közönséget s mi ezt készséggel tolmácsoljuk e helyen, azzal a kéréssel, hogy az április 12. és 19. éntartandó estélyeken méltóztassanak pontosan megjelenni, mindazok, akik a műsort egészen élvezni ohajtják, mivel e napokon az előadásokat 8 órakor pontosan meg fogják kezdeni.

A tanácsbáz nagytérme 9 órakor zsúfolásig telve volt a közönséggel, a mely kedves műveltségben részesült. Rövid, de pompás műsor volt.

Szabó Jenő ur nyitotta meg a műsort. Egy néhány meg kiadatlan versét olvasta föl, nagy tetszést aratva velök. Tapsok jutalmazták érette.

Ezt követőleg Kovács Ella és Kökössi Erzsike, a két bájos ifjú leány ült zongorához, hogy összevágó, gondos és csinos zongora kettősükkel gyönyörködtessék a közönséget. És ez sikerült is nekik. Sűrű tapsok, ujjazásokkal tüntették ki kedves közreműködésükért. Dávid Jenő ur pompás monologja derült hangulatot keltett s méltán reá szolgált a neki is kijutott elismerésre. Nem csekély hatást idézett elő a kitűnően sikerült melodráma is, melyet zongorán a családi gyász miatt visszalépett Welreiter Vilma k. a. helyett főlkérés folytán Tóth Lajosné Jancsó Vilma urholgy, hegedűn Pénzes Imre ur adtak elő, míg a szavalati részt Dr. Vargha Béla ur produkálta, a kinek mint rendezőnek is, bőven kijutott a teendőkből.

Ez volt a műsor. Rövid volt, de kedves, kedélyes és minden ízében pompás volt, épen mint a táncz is, mely rá következett s tartott egész virradatig a legfelségesebb hangulatban.

Egyik tudósítónk a jelen volt szépeket is följegyezte számukra, de maga is beismervén, hogy listája nem teljes, a különben díszes névsort ezuttal nem közöljük, nem akarván senkinek s különösen az esetleg kimaradt hölgyeknek a tyukszemére lépni. Annyit konstatálunk, hogy a kik jelen voltak, azok a hölgyek mind ifjak, elragadó bájosak, szépek és kedvesek voltak s bizony sok-sok ifjú ember szívét ejtették meg s babonázták meg.

Az anyagi oldalról is csak kedvezőt irhatunk. A kiadások levonása után a tiszta jövedelem 400 K.

S mindezt a sok szépet és dícséretet köszönetül a lelkes rendezőségnek, élén ifj. Tóth Istvánnéval s mellette ifj. Fejér Károlynéval, a kinek buzgalma, áldozatkészsége a cél érdekében valóban páratlan volt.

A következő estélyek április 12. és 19. ik napjain lesznek. Április 12-én előképek lesznek, közben előadják Muray Károlynak „Virágfakadás”

cz. kedves kis vigjátékát. Április 19-én változatos műsor mellett ugyancsak Muray Károlytól a „Huszárszerelm” kerül színre.

Hiszszük, hogy közönségünk, mint az első estélyt, úgy a következőket is megfelelő támogatásban részesítendi. Vajna ne csalódnánk sem mi, sem az önzetlenül lelkes rendezők és közreműködők.

NAPI HIREK.

— **Milyen időnk lesz?** A szegedi Meteor. kinek időjárásai tudvalegleg többnyire bevalnak, az április havi időjárásáról a következőket mondja: Állandó meleg időt 5—6-ika előtt nem várhatunk; különben még azután is változó lesz az idő, szeles, viharos és esapadékos, kivált 8-án, a mikor napkitörés lesz, a mi úgy a légkörre, mint az emberek vérkeringésére s így kedélyre is hatással van. Április 2., 5., 8., 10., 15., 22., 26. és 30-án lesznek kritikus napok, s így a hónap első fele igen változó s csak második felében lesz állandóbb jó idő, ha csak a 8-án várható napkitörés egész új jellegű időjárást nem teremt.

— **Esküvő.** Dr. Bodolla Ferencz székelyudvarhelyi kir. törvényszéki elnök április 6-án vezette oltárhoz Marosvásárhelyen Ternovszky Margitot, Ternovszky Béla kir. táblai elnök leányát.

— **Eljegyzés.** Baka László a lemhényi derék tanítói kar egyik jeles tagja eljegyezte Veress Ilona ottani tanítónőt. Szerencse legyen megköltendő frigyükön.

— **A csikszeredai polgármesterség.** Bartók Károly városunk volt polgármestere Csikszereda polgármesterévé választatván, egészségi okokból hosszabb szabadságot volt kénytelen könni. Egészsége nem állván helyre, újabb szabadságot kért s daczára orvosai igazolásának, Csikszereda képviselő testülete a kérését megtagadta s a polgármesteri széket megüresedettnek nyilvánította. Bartók Károly e határozat ellen a törvényhatósági közgyűléshez folyamodott, mivel őt köztudomás szerint komoly betegségben szenvedvén, mulasztás nem terbeli. E fellebbezés fölött Csikvármegye tavaszi közgyűlése az április végén vagy május elején tartandó ülésében fog dönteni. Addig Csikszeredán a polgármesteri szék üres leendő; új választásra azonban aligha kerül a sor, mivel a törvényhatóság közgyűlésről föltesszük, hogy Bartók K. fellebbezésének helyet fog szolgáltatni épen a való igazság és Csikszereda város érdekében.

— **Halálozások.** Dr. Abt Antal, a kolozsvári egyetemen a természettan tudós tanára, f. hó 2-án, 73 éves korában Kolozsvárról, — Balogh István, Udvarhelyvármegye új tanfelügyelője, ki nemrég foglalta el állását, rövid szenvedés után tüdőgyulladásban, Székelyudvarhelyen egész váratlanul elhunyt. Béke legyen poraikkal.

— **Változás a Rudolf-kórháznál.** A kézdivásárhelyi Rudolf-kórháznál a Budapestre berendelt

Mazanek Irma vöröskeresztes intéző néne helyébe Sziehta Hermint léptette elő a központi igazgatóság s ennek helyébe pedig Lovas Katalin ápolónéne nevezetett ki.

— **Siketnémák érdekében.** A siketnémák szülőinek a váci siketnéma-intézet figyelmükbe ajánlja, hogy a jövő tanévre vonatkozó felvételi kérvények a váci intézethez csak május hó 10-éig küldhetők be. A később érkezeti kérvények ebben az évben már nem tárgyaltnak. Tudatja még az igazgatóság, hogy a váci intézetet kívül a következő helyeken vannak siketnéma-intézetek: Budapest (Rökk Szilárd-u. 10.) Budapest, izr. (Bethlen-tér 2.) Kolozsvár, Tenesvár, Arad, Kaposvár, Kecskemét, Szeged, Eger, Jo'sva (Gömörvm.) Ajánlatos, hogy minden szülő első sorban a hozzá legközelebb eső intézethez folyamodjék.

Levelezés.

Kisbirtokosok veszedelme.

(Alsó-Csernátomban, 1902. márcz. 30.)

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Múltkor levelemben megírtam volt, hogy vármegyénk erdészeti bizottsága, a tulbuzgó erdészeti közegek téves információjára minő káros hatása, és minden jogalapot nélkülöző intézkedést tett a legeltetés megszorítására nézve; s miután tudósításomban arról is volt említés téve, hogy ezen kiszámíthatatlan anyagi romlást okozható intézkedés hatályon kívül helyezése érdekében községünk összes birtokosai, az érdekelte erdbirtokosok kezdeményezésére márcz. 28-án egy közbirtokossági közgyűlést tartottak, most ezen gyűlés lefolyásáról értesítem a „Székelyföld” olvasóit.

Ezen gyűlésen mintegy százötven birtokos jelent meg, s daczára annak, hogy a gyűlés vezetésével Kelemen Gábor községi főbíró volt megbízva a nélkül, hogy a rend fenntartására szükséges szigorúbb intézkedés tételét volna, ezen nagyfontosságú és igazán a birtokosság létérdekét érintő kérdés felett oly komolyan és tisztességes magatartással tanácskozott a községi birtokossága, hogy bátran el lehet mondani, miszerint ezen községben emlékeztet óta nem volt ilyen tisztességes határok közt befolyó közbirtokossági gyűlés — még akkor sem, midőn esendő szuronnyal őriztették a gyűléseket.

Elismeréssel adózunk Végh Endre Székely-Mikó-tanodai tanár urnak, ki, mint községünk birtokosa, a gyűlésre menő birtokosoktól értesült a gyűlésről s megtudván, hogy minő nagyfontosságú tárgyat tartatik a gyűlés, elhagyta a saját dolgát, melynek elintézéséért községünkbe jött volt, s a gyűlésen megjelenvén, felszólalásaival nagyban lefolyt arra, hogy egyfelől a tanácskozás tisztességes maderben haladjon, másfelől olyan határozatok hozasának, melyeknek alapján a megindított mozgalomnak bizonyára kívánt eredménye lesz.

A székelység érdekeit szíven viselő, és azoknak támogatása ügyében lelkesedéssel harezoló humanus gondolkodású tanár ur fogadja hálás köszönetünket a gyűlésen való részvételéért és azon szíves ígéretéért, hogy a kérdéses határozat hatályon kívül helyeztetése érdekében ő maga is, mint ezen községi birtokosa, egész lélekkel közre fog munkálni!

Miután előadatott az erdészeti bizottság sérelmes határozata s az érdekelte erdtulajdonosok erőlyes nyilatkozata, a gyűlés ládalmasságának adván kifejezést a folszárad óta békésen gyakorolt közös legeltetés megszorítása felett, egyhangulag elhatározta, hogy a szerelm orvoslásáért a Nagym. Földm. Miniszter Urhoz folyamodik, s a folyamodást egy két tagu bizottság felküldésével juttatja a miniszter ur kezéhez.

Ezután örvendetes tudomásul vétetett Végh Endre tanár urnak még azon kijelentése, hogy az intézkedés által érintett egyes birtokosok maguk is bizottságot küldnek ki az ügy érdekében, s kimondatván, hogy a kiküldöttek együttesen kériék fel az ügy pártolólal leendő felterjesztésére a Nagym. vármegyei Főispán urat és a kézdi járási Tekintetes Főszolgabíró urat, — a gyűlés szép egyetértés mellett eloszlott.

Tudósító.

*) Múlt számunkra későn érkezett.

Kiadó:aptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.
Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

A minoriták tagja Oroszfaluban kiadó.

székelység multjának és különböző viszonyainak buvárai nagy haszonnal dolgozhatnak föl. Mert e művet elsősorban mint történeti adatgyűjteményt kell megbecsülnünk. A kik azonban szeretik a genealogiát, s kegyelettel viseltetnek őseink, szülőink emlékezeté iránt, azok még nagyobb érdekek fogják végiglapozni Pálmay könyvét, melyben számtalan, eddig megfejtetlen kérdésre nyernek feleletet.

Teljes elismeréssel adózunk tehát Pálmay József genealogusnak, ki rendkívüli szorgalommal és türelemmel, házról-házra járva gyűjtötte össze nagy munkájához a szükséges adatokat és mentett meg a végelpusztulástól s az örökös elfeledéstől annyi becses és érdekes családi történetet, melyek már csak 5—10 év múlva is többé seha összegyűjthetők nem lettek volna. Mert a régi székely családok napirenden lévő sajnos pusztulása folytán a régi leveles-ládák sok érdekes történetet őrző okmányai is évről-évre ezrével pusztulnak el. Elmondhatjuk, hogy Pálmay épen a tizenkettedik órában érkezett, hogy a mi még megmenthető, azt a jövő számára megmentse. Hogy elvállalt nagy feladatát az óriási nehézségek daczára derekasan igyekezett megoldani, az művének minden lapjáról kitűnik. Munkája uttörő. Tehát ha vannak is hibái (már pedig genealogiai művet lehetetlen hibátlanul összeállítani) azokkal szemben elnézőknek kell

lennünk, de el is feledteti azokat művének számtalan előnyös oldala és anyagának gazdagsága.

Ami a hatalmas kötet külső kiállítását illeti, arról csak a legnagyobb elismerés és dícséret hangján szólhatunk. A nagy negyedrétű könyv finom elefántesontszinű velin-papírra kiváló ízléssel van nyomtatva.

Terjedelme 62 iv, összesen 494 oldal s a gazdag szöveget mintegy 167 jól sikerült családi cimorrajz díszíti. Az előszót hatolykai Potsa József v. b. t. t. cs. és kir. kamarás, Háromszékvármegye érdemes főispánja írta. A szép előszó fölött egy pompás esztajelenet látható, melyet Gyárfás Jenő az elsőrendű székely festőművész rajzolt. A szerkesztő bevezető szavaihoz pedig Gyárfás Győző kir. főmérnök készített igen csinos czimképet. Általában a könyv úgy külső kiállítására, mint beltartalmára nézve annyira sikerült, hogy arra úgy a szorgalmas szerző, valamint Háromszék felkes közönsége is teljes megelégedéssel tekinthet.

Megrendelhető a kiadó Jókai-nyomda-részvénytársulatnál Seps-Szent-Györgyön; ára: füzve 20 K., csinos díszkötésben 24 K.

HIRDETÉSEK.

Sz. 158.—1902. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közzhírre teszi, hogy a kézdívásárhelyi kir. járásbíró 1902. évi V. 106. számú végzése következtében Dr. Vargha Béla ügyvéd által képviselt Wertán testvérek javára kézdívásárhelyi Czimbalmos Ferencz hagy. ellen 248 K. 57 f. s jár. erejéig 1902. évi febr. hó 4-én foganatosított biztosítási végrehajtás alkalmával lefoglalt és 860 K. becsült különböző deszkanevelők, 12 db asztalos pad felszerelve, tehen, fedeletlen kocs, vastangelyű ló székér, butor darabokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a kézdívásárhelyi kir. járásbíró 1902. évi V. 106. számú végzése folytán 248 K. 57 f. tőkekövetelés, ennek megítélt napjától járó kamatai és eddig összesen bíróság már megállapított költség erejéig K.-Vásárhelyt a helyszínen leendő foganatosítása céljából határidőül 1902. évi április hó 14-ik napjának délutáni 2 órája kitűztetik, és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt K.-Vásárhely, 1902. évi március hó 22. napján.

Kakutsi Ádám,

kir. bírósági végrehajtó.

(72. 1—1.)

Sz. 237.—1902. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közzhírre teszi, hogy a kézdívásárhelyi kir. járásbíró 1902. évi V. 185. számú végzése következtében Dr. Bánffy Zsigmond ügyvéd által képviselt kézdívásárhelyi néhai Czimbalmos Ferencz hagyatéka ellen, bereczki Kónya Mihály javára 776 K. s jár. erejéig 1902. évi március hó 12-én foganatosított kielégítési végrehajtás alkalmával lefoglalt és 833 K.-ra becsült különféle deszkanevelők, kemény fából kész és készíttetlen butorok és műszerek a foglalási jkben 1—24 számig álló ingók nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a kézdívásárhelyi kir. járásbíró 1902. évi V. 185. számú végzése folytán 776 kor. tőkekövetelés, ennek megítélt kamatai és eddig összesen 103 kor. bíróság már megállapított költség erejéig Kézdívásárhelyt a helyszínen leendő foganatosítása céljából határidőül 1902. évi április hó 14. napjának délutáni 2 órája kitűztetik, és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kézdívásárhelyen, 1902. évi április hó 3. napján.

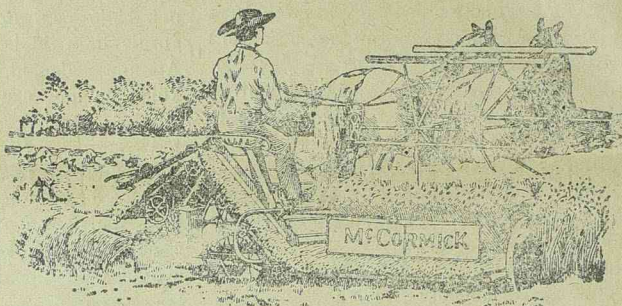
Kakutsi Ádám,

kir. bírósági végrehajtó.

(73. 1—1.)

Mc Cormick Harvesting Maschine-Company.

(Chicagói aratógépgyár.)

Kéveköti aratógép.

Fűkaszalógép.

Köszörűkészülék

„Daisy” marokrakó aratógép.

Szénayűjtő gereblye és

Kéveköti fonal

gyártmányai.

Ne vásároljon, míg gépeinket nem látta s árainkat nem kérdezte. Olesó tartalékrészek áriási raktára. Tessék mintakönyvet kérni!

Willia J. Stillman

igazgató.

(48. 5—18.)

Budapest,

V. k. r., Váci-ut 30. sz.

Évi termelés: 362000 gép.

ÁROK BALÁZS

első építő iparos Kézdívásárhelyen.

Elvállalok minden szakszerű épületeket és javításokat. Épületek vezetését, akár átlag akár napidíjra, jutányos árak mellett. Elvállalt épületek rajzait teljesen díjtalanul vállalom el.

Kérem a mélyen tisztelt építető közönség hazafias partfogását.

Tisztelettel:

Árok Balázs,

építő iparos.

Lakásom a Kovácseszerben.

(67. 3—3.)

Szőlőoltványok

szokványminőségben.

A legkiválóbb 42 bor- és csemegefajokban fajtisztán, teljes jótállással.

Élőkerítés.

Gleditschia csemeték és magvak.

Uradalmaknak, községeknek három évi törlesztésre is adatik.

Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívülcsekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott ültetési és kezelési utasítás mellőkeltetik. Ezer csemete elég 200 méterre. — Ára 6 ft.

Diócssemeték.

Színes fénynyomatu főárjegyzék ingyen és bérmentve küldetik minden rendelési kötelezettség nélkül. Árjegyzésen kívül még egy olyan könyvet kap ezzel, ki azt czimére ingyen és bérmentve küldetni kéri, mely minden az a ház, vagy család, a hol annak tartalmát haszonra nem fordítanak, város, falu, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is igen érdeklőben áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek. Czim: „Ermelléki első szőlőoltvány-telep” Nagy Gábor, Nagy-Kágya (22. 7—10.) u p. Székelyhid.

Kiadó lakás.

Az ujton levő lakás, a hol jelenleg Elekes Béla tábla-bíró lakik, több évre

(71. 2—3.)

haszonbérbe kiadó.

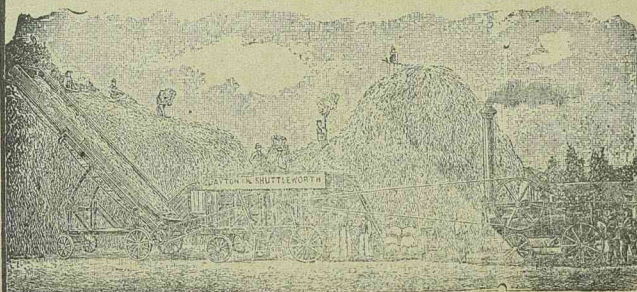
Értekezni lehet Bálint Benedeknével Alsó-Lendván.

Ny. ifj. Jancsó M.-nél Kézdí-Vásárhelyt.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzeséplőgép-készletek

továbbá járgány-csöplőgépek, löhőre-csöplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénayűjtők, boronák.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzék küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb

locomobil- és csöplőgép gyára.

„Columbia-Drill”

legjobb sorvetőgépek, zsekkavágók, repavágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrő-malmok, egyetemes acél-ekék.

(492-18)